

МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Газета виходить з 24 червня 1928 року

№17-18 (2893-2894)

Четвер,
23 жовтня 2014 року

Ціна договірна

ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Газета нагороджена срібною медаллю Всеукраїнського конкурсу «Вища школа»

■ ВИСТАВКА

«МИКОЛАЙ КОПЕРНІК. ЖИТТЯ І СПРАВА»

26 вересня у Харківському національному медичному університеті у рамках співпраці з Генеральним консульством Республіки Польща в м. Харкові відбулася презентація виставки «Миколай Копернік. Життя і справа».

На відкриття виставки до університету завітали Генеральний консул Республіки Польща у Харкові пан Ян Грэнат, консул пані Галіна Грэнат та співробітники консульства. Передусім відбулася дружня зустріч з ректором університету Володимиром Лісовим,

під час якої темою бесіди стала історія вищої медичної освіти, зокрема Харківського національного медичного університету.

Відкрив виставку Володимир Лісовий, який зазначив, що протягом 210-річної історії нашого університету в його стінах навчалися представники різних країн і національностей, зокрема видатний діяч Польщі Юзеф Клемент Пілсудський, що стояв біля джерел створення незалежної республіки. Виставка була присвячена його співвітчизнику – видатному вченому Миколаю Коперніку, що відомий переважно як астроном, але мало згадується про те, що він був лікарем, тому представлені факти становлять інтерес для колективу нашого університету.

У свою чергу пан Консул згадав, що з Харковом пов'язана історія життя багатьох поляків, серед яких медики, викладачі, творчі діячі та ін. Багато з них вважали наше місто своєю маленькою Батьківщиною і зробили значний внесок у його розвиток. «Миколай Копернік є одним із найвідоміших поляків у світі й виставка, присвячена його життю та діяльності, популярна в багатьох країнах. Підготував її архів Польської академії наук,

а перекладали українською мовою співробітники Консульства. Сьогодні ми презентуємо демонстрацію для студентів та співробітників вашого університету».

Після розповіді перекладача Марини Манової про деякі цікаві факти з життя Коперніка до студентів звернувся ректор університету, який на прикладі великого ученого підкреслив, у чому саме він є взірцем для сучасних медиків.

Наприкінці свого візиту поважні гості відвідали Народний музей історії ХНМУ і залишили запис у книзі відгуків.

Цікаві факти із життя Миколая Коперніка читайте **на стор. 12** у рубриці «Історичний блокнот»

■ ВОЛОНТЕРИ ХНМУ

«ХАРКІВ – СПОРТИВНА СТОЛИЦЯ»

13 вересня у нашому місті відбувся спортивний ярмарок «Харків – спортивна столиця», у якому взяли участь понад 52 тис. харків'ян.

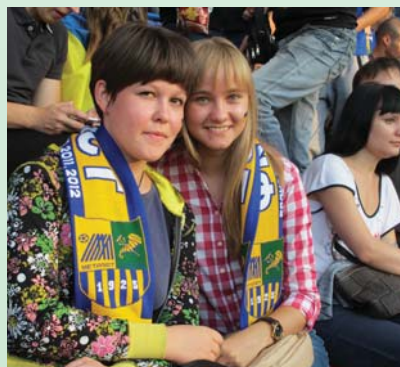
На головній площі міста функціонували 6 зон, на яких були представлені різні види спорту й відповідні федерації. Професійні навички також продемонстрували спортсмени Харківського регіонального центру з фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт».

Усі охочі змогли не тільки побачити й отримати інформацію, а й безпосередньо спробувати свої сили у бажаному виді спорту. Деякі федерації проводили різноманітні майстер-класи, конкурси, змагання, квести, а їх учасники були нагороджені на центральній сцені.

У заході взяли участь і студенти нашого університету. За підтримки Координаційної ради студентського самоврядування, а також Департаменту в справах сім'ї, молоді та спорту була організована група волонтерів, яка займалася координацією гостей і допомагала організаторам свята.

Особливу активність проявили студенти-першокурсники І медичного факультету. Як нагороду волонтери отримали можливість вболівати за улюблену команду на футбольному матчі.

Марина Резнік, І медфакультет

■ Виставка Н. Коперника глазами студентов

Виставка про Коперника була очень увлекательною и интересною. Благодаря этой выставке мы пополнили свои знания не только в медицине, но в других научных сферах.

Група бакалаврата СС (1)

Спасибо большое за хорошую выставку. Мне она очень понравилась. Впечатлило то, что у Коперника не было ученой степени после окончания университетов, но он достиг вершин во многих направлениях.

Владислава Профатилова,
III медфакультет

Занимательная экскурсия, было очень интересно, содержательно. Узнали много новых и интересных фактов о знаменитом астрономе Копернике. Возникло ощущение, что почти ничего не знала о данной личности, настолько много информации предоставила нам выставка.

Ольга Ткаченко, III медфакультет

Люблю дізнаватися щось нове, тому була щаслива отримати можливість дізнатися про життя Коперніка. Дякую організаторам!

Аліна Оніщенко, III медфакультет

30 вересня на другій парі під час заняття з історії України я разом з групою під керівництвом викладача кафедри суспільних наук Вадима Геннадійовича Ільїна відвідав виставку, присвячену життю і творчості видатного польського вченого Миколая Коперніка, яка була розташована в корпусі "Б" нашого університету.

Протягом екскурсії ми почули цікаві відомості про походження, сім'ю, освіту, захоплення польського вченого, про увічнення його пам'яті, про зв'язки спадку Коперніка з Росією та здобутки сучасної польської астрономії. Багато фактів виявилися для мене новими і несподіваними. Наприклад, я не знав, що Коперник був не тільки астро-

номом, який запропонував геліоцентричну систему побудови Сонячної системи, а ще й лікарем, юристом, економістом, духовною особою. Останнє особливо важливе, оскільки побутує стереотип, що Коперник переслідувався інквізицією за свої погляди. Цікавою була також інформація про астрономічні знання людства в докопер-

ніківську епоху, зокрема, факт, що вже давні греки точно вимірювали відстань від Землі до Місяця і Сонця за допомогою ліктів. Увагу дівчат привернув той факт, що пам'ять про видатного астронома також увічнена у спеціально виведених сортах квітів. Викликають повагу відкриття сучасними польськими астрономами перших планет за межами Сонячної системи – в цьому можна вбачати пряму спадкоємність між ними та їх великим вчителем.

Загалом я отримав від перегляду виставки яскраві враження, чому посприяли професійне наочне її оформлення (дуже цікаві стенди), а також розповідь нашого викладача. Дякую за таку приємну можливість дізнатися про нове й бажаю, щоб такі виставки проходили в нашому університеті частіше.

Олексій Дядічев, I медфакультет

■ СПОРТ**Вітаємо учасниць чемпіонату світу з армспорту!**

14–21 вересня у столиці Литви Вільнюсі відбувся чемпіонат світу з армспорту. Було більше 1000 учасників з 48 країн світу. Збірна України виборола II місце. Вагомий внесок у результат зробили саме дівчата нашої збірної, які, не залишивши шансів суперникам, зуміли у перший день взяти срібний кубок чемпіонату.

Змагання відбувалися у спортивному комплексі столиці. До збірної увійшли учасни- ки з різних куточків України, серед них – студентки II медфакультету Лілія та Ніна Петренко з ХНМУ. Ніна посіла IV місце на лівій руці у ваговій категорії 50 кг, а її сестра Лілія у ваговій категорії 55 кг посіла VII місце на правій руці. Своїм результатом дівчата задоволені, бо вони змагалися у найчисельніших категоріях й поступилися перемогою лише справжнім «акулам» армреслінгу.

Вітаємо срібного призера чемпіонату України з пауерліфтингу!

З 14 по 18 вересня в місті Коломия Івано-Франківської області відбувся чемпіонат України з пауерліфтингу, в якому взяли участь понад 20 команд і більше 150 спортсменів.

У складі збірної Харківської області виступав Віктор Щербак (I медфакультет) під керівництвом тренера Дмитра Стародубцева, який теж брав участь у змаганнях і виконав норматив Майстра спорту України.

Віктор Щербак став срібним призером чемпіонату у ваговій категорії до 74 кг та встановив рекорд України в окремому виді – жим лежачи з результатом 147,5 кг.

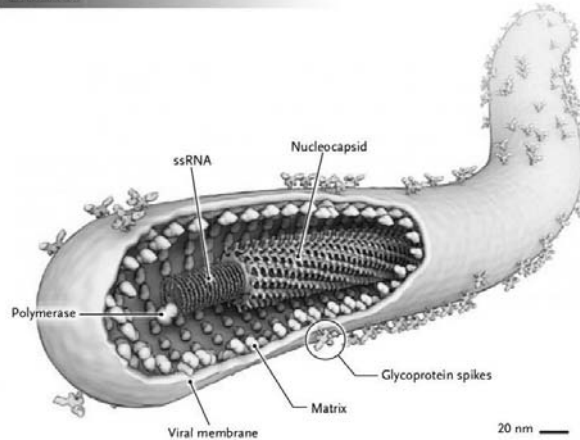

ГЕМОРАГІЧНА ГАРЯЧКА ЕБОЛА – ЩО РОБИТИ І НА ЩО ОЧІКУВАТИ?

Геморагічна гарячка Ебола (англ. Ebola fever, син.: вірусна хвороба Ебола, Ебола гарячка, хвороба, викликана вірусом Ебола) – гостра вірусна висококонтагіозна природно-осередкова хвороба, що виникає переважно в зонах тропічних лісів Африки, характеризується тяжким перебігом, високою летальністю, вираженою інтоксикацією, зневодненням, ураженням кровоносних судин багатьох органів та розвитком геморагічного синдрому.

Ebola virus

Уперше спалахи гарячки Ебола зареєстровано в 1976 р. у сільських місцевостях на півдні Судану (300 хворих, серед яких помер 151) і півночі Заїру (237 хворих, серед яких померло 211). Вірус було виділено від хворого біля річки Ебола в Заїрі К. Джонсоном, звідки й походить назва гарячки. У період з 1976 по 2013 р. офіційно було зареєстровано близько 2500 хворих на гарячку Ебола, близько 1500 з яких померло, тоді як станом на 3 жовтня 2014 р. тільки з лютого по жовтень 2014 р. офіційно зареєстрована кількість загинувших від небезпечної інфекції досягла 3431 людини, а інфіковано 7470 осіб.

Як вважають спеціалісти Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), гарячка Ебола не передається трансмісивно (через комах), а також через їжу й воду, але передається від людини до людини при прямому контакті з кров'ю, біологічними рідинами, виділеннями, тканинами та органами заражених, у тому числі серед працівників охорони здоров'я під час догляду за хворими, особливо при проведенні таких інвазивних процедур, як постановка крапельниць й робота з кров'ю та виділеннями хворих, з катетерами й аспираторами за відсутності надійних бар'єрних засобів індивідуального захисту – індивідуальних халатів, рукавичок, масок, а краще респіраторів та захисних окулярів. Похоронні обряди, під час яких відбуваються значні прямі контакти з тілами померлих, як вважають, відіграють значну роль у передачі й розповсюдженні збудника. Вірус гарячки Ебола виявляють у крові, випорожненнях, сечі, слині, носових виділеннях, спермі, що зумовлює контактний і статевий шляхи передачі з індексом контагіозності близько 95%, після чого хворі заражають членів своїх сімей та медичний персонал лікарень. Слід акцентувати увагу на тому, що спалахи інфекції часто мають внутрішньолікарняний характер, внаслідок чого заражаються медичні працівники, особливо ті, котрі не застосовували при контакті з хворим засобів індивідуального захисту та бар'єрних методів догляду за пацієнтами.

Збудник гарячки Ебола – РНК-вмісний вірус, який належить до родини Filoviridae, за своєю структурою близький до вірусу геморагічної гарячки Марбург, але відрізняється від нього за антигенним складом. Різка підвищення проникності судин, масивні кровотечі при захворюванні на гарячку Ебола пов'язують з наявністю у його складі розчинного глікопротеїну. Відомо п'ять підтипів вірусу: Заїр, Судан, Кот-д'Івуар, Бундібуджіо і Рестон. Патогенність перших чотирьох не викликає сумнівів, щодо підтипу Рестон відомо тільки про безсимптомний перебіг у людей, тяжкий перебіг або летальні наслідки при ньому дотепер не реєструвалися. Найвищу летальність у людей (близько 90%) викликають підтипи Заїр і Судан.

Найвірогіднішим осередком інфекції вчені вважають вологі тропічні ліси Африки та райони Західної частини Тихого океану, а джерелами – фруктоїдних кажанів, криланів, можливо, дрібних гризунів. Документально підтвердженими є випадки зараження людей вірусом Ебола від інфікованих горил, шим-

панзе, лісових антилоп, дикобразів (як мертвих, так і живих). Однак значення цих тварин як первинного джерела інфікування піддається сумніву. Отже, достовірно джерело інфекції й дотепер залишається невідомим, що, звичайно, значно ускладнює ефективну боротьбу з цією смертоносною інфекцією.

Рання діагностика гарячки Ебола ускладнена, адже спостерігається досить різноманітна клінічна картина з розвитком поліорганичних уражень та тяжкого геморагічного синдрому. Інкубаційний період складає від 2 до 21 дня (частіше 7–8 днів), початок гострий і характеризується загальноінтоксикаційними проявами, швидким підвищенням температури

тіла до 38–40°C з ознобом, сильним головним, суглобовим та м'язовим болем. Також характерні сухість або дертя у горлі, сухий кашель, біль у грудній клітці. З 2–3-го дня від початку захворювання з'являються біль у животі, діарея, нудота, нерідко з дегідратацією. З 4–5-го дня хвороби відмічається плямисто-папульозна висипка, на місці якої з 10–14-го дня хвороби з'являється лущення шкіри. Зовнішньо у хворих спостерігається ін'єкція судин кон'юнктиви, загальмованість, із 3–6-го дня – крововиливи в слизові оболонки та шкіру, кровотечі з ясен, носа, маткові кровотечі, поява крові у харкотинні, блювотних масах, випорожненнях, сечі. У тяжких випадках розвиваються зневоднення, дисеміноване внутрішньосудинне згортання крові, масивні крововиливи і кровотечі з розвитком геморагічного шоку, ураження ЦНС з розвитком марення й коми, поліорганна недостатність внутрішніх органів. Специфічну терапію дотепер не розроблено, є повідомлення з декількох країн щодо створення вакцини, про ефективність якої говорити ще зарано. Отже, застосовується відповідне ураженням та тяжкості хворого патогенетичне лікування, спрямоване на зменшення та ліквідацію основних його проявів.

ВООЗ рекомендує країнам, в яких офіційно зареєстровано гарячку Ебола (Ліберія, С'єрра-Леоне, Нігерія, Гвінея, Сенегал, Демократична Республіка Конго), додержуватися заборони на авіаційні перельоти для всіх хворих або осіб з підозрою на зараження задля попередження розповсюдження смертоносного захворювання в інші країни.

Зважаючи на сучасні тісні та значні міжнародні зв'язки й швидкий переміщення людей не відкидається реальна загроза глобального розповсюдження небезпечного захворювання, у тому числі у країнах Європи.

В.Г. Ткаченко, асистент кафедри інфекційних хвороб

Эпонимы в анатомии человека

Из книги «Эпонимы в анатомии человека»
под ред. проф. **Н.А. Волошина**

Glandulae urethrales – железы Литтре

Алексис Литтре (Alexis Littre) (1658–1726) – французский анатом и хирург. 15 лет преподавал анатомию в Париже и Монпелье, был избран членом Академии наук. Занимался изучением нормальной и топографической анатомии человека. Был выдающимся анатомом и превосходным хирургом. Его рвение к анатомическим исследованиям было таковым, что за один год он вскрыл более 200 трупов.

Trigonum vesicae – Летоидиев треугольник

Жозеф Льео (Joseph Lietaud) (1703–1780) – французский врач. Работал врачом в Провансе и Париже, был придворным врачом в Версале. Также занимался изучением нормальной анатомии человека и даже опубликовал свое руководство по анатомии человека.

ІНСТИТУТ – НОВИЙ ЩАБЕЛЬ ПІЗНАННЯ

Студентом лікувального факультету Харківського медичного інституту я став 36 років тому – у 1972 році, але добре пам'ятаю ті дні, тому що цю подію сприйняв як важливий етап свого життя. Зі слів своїх старших сестри й брата, які вже мали на той час вищу освіту, я був готовий до наполегливого навчання. Разом із тим вони підбадьорювали мене тим, що інститут – це новий щабель пізнання, нові цікаві друзі, стосунки між людьми, це зустрічі з досвідченими і відомими вченими-професорами. Врешті-решт, це дійсно доросле життя, де я повинен зустріти свою кохану, яка стане моєю вірною супутницею!

З таким настроєм я їхав до Харкова на навчання. Практично всі ці очікування здійснилися. Я поринув у вир студентського життя. Найбільші спогади та яскраві враження у мене пов'язані з першим курсом навчання. Перш за все з нетерпінням чекав на зустрічі з професорами та їхніми лекціями. Саме слово «професор» викликало в мене неабиякий інтерес до особистості людини, яка змогла досягти такого статусу та звання. Назавжди запам'ятав першу лекцію в інституті з нормальної анатомії, яку читав професор В.В. Бобін. У пам'ять вкарбувалися його привітання й побажання нам, першокурсникам, берегти своє здоров'я, зокрема свій шлунок, бо його захворювання – це «професійна хвороба студента». А щоб цьому запобігти, сказав професор Бобін, «кожного дня беріть бутерброди й чай». Тепер це здається аксіомою, а тоді слова професора вразили мене своєю людяністю й батьківською турботою про студента.

Велике враження з перших днів перебування в стінах інституту справило на мене збереження пам'яті про видатних учених-професорів (зокрема, пам'ятні дошки на кафедрі анатомії), які працювали у Харківському медичному інституті. Ми пишалися їх досягненнями та заслугами, адже за Атласом проф. Р.Д. Сінельнікова навчалися студенти всього Радянського Союзу (!). Особито мене це надихало на знання. Викладачі на перших курсах були вимогливими й гартували нас на подальше не легке навчання.

Усе життя пам'ятаю й зберігаю добрий, людяний, світлий образ мого викладача латинської мови – доцента Белецької.

С ДНЕМ УЧИТЕЛЯ!

ХОРОШИЙ НАСТАВНИК –
ОБРАЗЕЦЬ ДЛЯ ПОДРАЖАННЯ

В современном мире существует множество профессий: кто-то склонен к искусству, кто-то с головой окунается в мир поэзии, а некоторые отдают частичку души педагогике. Преподаватель-врач – это человек, который весьма искусно и профессионально совмещает в себе самые востребованные знания.

В каждой стране мира самыми уважаемыми профессиями являются медик и учитель. Сегодняшние студенты нашего университета могут с гордостью сказать, что получают знания от особенных людей, которые разжигают в наших сердцах искры любви и уважения к своей профессии.

Очень важно понимать, чем мы обязаны нашим наставникам, которые ежедневно доносят азы медицины до наших светлых умов. Говорят, что хороший преподаватель и пара книг исцеляют душу от незнания. Поэтому выражаем благодарность всем преподавателям, которые неустанно работают с нами, создавая ответственных и профессиональных специалистов.

Мне хотелось бы, чтобы каждый из нас вспомнил того особенного педагога, который стал для нас кумиром, образцом для подражания, чьи уроки мы будем помнить всю жизнь. Спасибо Вам, дорогие наставники, за бесценные знания, за опыт и мудрость!

Алина Байчикова, III медфакультет

А випадок був такий. Наприкінці першого семестру я тяжко перехворів на грип. Пропустив тиждень занять. Усі предмети зміг відпрацювати, а ось скласти пропущені теми з латинської мови своєчасно не встиг. Приходжу на звітне заняття з острахом, що отримаю «2» й доведеться на канікулах залишитися в Харкові та за «хвостівкою» скласти предмет. Але перше питання, яке мені поставила Белецька, було: «Чому ти такий замучений?». Я відповів, що хворів на грип з високою температурою. Далі вона взяла мою залікову книжку й без опитування поставила залік зі словами: «Авансом ставлю тобі залік, оскільки впевнена, що у весняному семестрі ти мене не підведеш». Я не повірив ані своїм очам, ані вухам. Без опитування отримати останній залік зі складного предмета та ще й в останній день семестру – такого я не міг уявити навіть уві сні. Безумовно, що у весняному семестрі я вивчав цей предмет ще з більшим натхненням й у літню сесію склав іспит з латинської мови на «5». Ось так розпочалося моє навчання в alma mater.

проф. В.В. Бобін читає лекцію на кафедрі анатомії

Що мені показали перші місяці навчання? По-перше, в інституті цікаво навчатися, оскільки тут працюють (або працювали) вчені зі світовим ім'ям, а головне – чуйні, доброзичливі й порядні люди. По-друге, мені під силу тут навчатися, і я зможу опанувати навчальну програму. І по-третє, я не помилюся у виборі своє майбутньої професії. На подальших курсах були свої враження, були інші Вчителі, які теж залишили у моєму серці і спогади, і приклади для наслідування, але студентське життя вже увійшло у своє «русло» – вже не було таких переживань і емоцій, як у перші місяці навчання.

Поряд з наполегливим навчанням, як і більшість студентів, я брав активну участь у суспільному житті: був комсоргом групи, курсу, звільненням заступником секретаря комітету комсомолу інституту. До речі, саме комсомольська робота стала доленосною в моєму особистому житті. На зборах я познайомився, а потім закохався в чудову дівчину, комсорга одного з курсів педіатричного факультету. Згодом ми одружилися і вже 30 років разом...

До цього часу пам'ятаю лекції відомих учених нашого ВНЗ. Так, змістовні лекції завідувача кафедри гістології професора Бориса Володимировича Альошина доповнювалися чудовими різнокольоровими крейдяними малюнками мікроскопічної будови тканин та органів на дошці аудиторії. До студенток він, звичай, звертався так: «Дорогі мої господарочки...». Також на все життя запам'яталися лекції завідувача кафедри біохімії професора Арона Михайловича Утевського, особливо його дуже відповідальне ставлення до хімічних експериментальних реакцій, які супроводжували лекції. Про всяк випадок він часто повторював: «А ви знаєте, чим відрізняється хімічний експеримент від циркового фокуса? Тим, що цирковий фокус завжди відбувається. Бо фокус – це «зграбність рук», тобто фактично обман. А науковий експеримент може й не відбутися, бо експеримент – це об'єктивна реальність (мінлива температура середовища, неохайно виміти пробірки). В аспірантурі запам'яталися наставлення академіка Любові Трохимівни Малої: «Дорогі мої! Вивчайте іноземні мови...». Як це дійсно актуально сьогодні!

Отже, я люблю свою alma mater в особі своїх численних Вчителів, друзів, студентів. Усе своє подальше викладацьке життя я не лише навчаю, але й завжди навчаюся сам.

В.О. Ольховський, професор

Людина, захоплена своєю справою

20 жовтня 2014 року виповнилося 90 років зі дня народження одного з провідних вітчизняних учених-урологів, організаторів охорони здоров'я, професора, доктора медичних наук, заслуженого діяча науки України Володимира Івановича Шаповала.

Володимир Іванович пройшов складний життєвий шлях від сільського фельдшера до керівника однієї з найбільших в Європі спеціалізованих клінік, залишивши незабутній слід не тільки в серцях усіх тих, хто хоча б один раз зустрічався з ним, але і, безумовно, в історії урологічної науки в Україні й далеко за її межами. Його біографія, що сповнена багатьма труднощами і скрутами, здійсненнями й перемогами, може бути прикладом людської мужності, цілеспрямованості й відданості своїй справі.

В.І.Шаповал народився в селянській родині, закінчив фельдшерсько-акушерську школу і почав працювати молодшим медиком сільської лікарні. А медичні знання, здобуті на навчальній лаві, впроваджувати в практику 17-літньому молодому фахівцю довелося вже в умовах Великої Вітчизняної війни. Він з батьками залишився на окупованій території. Будучи підпільним зв'язковим, а потім бійцем партизанського загону ім. К.Ворошилова, крім участі у бойових діях, В.Шаповал постійно займається медичною практикою, фактично виконуючи функції лікаря всіх спеціальностей, зокрема хірургічні втручання при найрізніших пораненнях і захворюваннях. Цей досвід по-справжньому «екстремальної» медицини він проніс через усе життя й вважав своїм найціннішим надбанням.

У 1944 р. уже з клопотанням Центрального штабу партизанського руху України В.І.Шаповал був зарахований студентом Чернівецького медичного інституту, який закінчив з відзнакою. Від пропозиції продовжити навчання в клінічній ординатурі відмовився, вирішивши, що необхідно набути практичного досвіду в самостійній роботі, і кілька років виконував обов'язки хірурга, патологоанатома, судмедексперта і завідувача міськ-здорозвідділу у м. Знам'яні.

У 1951 р. уже з достатнім досвідом В.І.Шаповал приїхав до Харкова, вступив до клінічної ординатури на кафедрі урології Українського інституту удосконалення лікарів, після закінчення якої став асистентом кафедри факультетської хірургії Харківського медінституту. Під керівництвом завідувача кафедри проф. О.З.Цейтліна на базі 20-ліжкового урологічного відділення Харківської обласної клінічної лікарні він викладав курс урології, активно займався науковою роботою за урологічною тематикою. Результатом цієї роботи стали успішно захищені в 1958 р. кандидатська, а в 1965 р. – докторська дисертації.

Ставши доктором наук і безумовним авторитетом в урологічній практиці, Володимир Іванович виявив свою невгамовну тягу до новаторства й організаційний талант. Глибокий аналіз стану спеціалізованої урологічної допомоги населенню привів до необхідності істотних реформ і змін у цій сфері. Захоплений своєю справою й ідеями, він зміг переконати в доцільності людей, від яких залежало їх втілення в життя. З ініціативи і під керівництвом проф. В.І.Шаповала за підтримки радянських і партійних органів у Харкові було проведено об'єднання спеціалізованих урологічних ліжок у єдиний центр як ліжкового фонду, так і кадрового складу. Дуже важливо також те, що він був створений у новій сучасній будівлі. Раніше прецедентів такого об'єднання не було, і новий урологічний центр став першим вузькоспеціалізованим медичним закладом на території СРСР.

У 1967 р. 150-ліжковий нефроурологічний центр, що очолював проф. В.І.Шаповал, прийняв перших хворих. І вже на початку його діяльності стали очевидними правильність і доцільність задумів його засновника. У центрі відкриті перші на Лівобережній Україні спеціалізовані відділення – дитячої урології,

фтизіоурологічне, у подальшому – онкоурологічне, андрологічне (вперше в СРСР), гемодіалізу, нефрологічне. Величезний науково-практичний потенціал лікувальної установи нового типу дозволив Володимирі Івановичу ініціювати в 1968 р. відродження самостійної кафедри урології Харківського медичного інституту.

Колектив однодумців, очолюваний професором В.І.Шаповалом, проводив величезну організаційну, лікувально-діагностичну, наукову і навчальну роботу. Тематика наукових досліджень під керівництвом Володимира Івановича, як і він сам, завжди відрізнялася оригінальністю й новизною. Спектр його наукових інтересів поширювався від запальних захворювань до променевої діагностики і космічної медицини.

Автор 170 наукових праць, 19 винаходів, науковий керівник 3 докторів і 33 кандидатів медичних наук, проф. В.І.Шаповал зробив неocenний внесок у розвиток вітчизняної науки і по праву є одним із патріархів Української

урологічної школи. Численна плеяда учнів Володимира Івановича працює не тільки в Центрі й в Україні, а й у багатьох кутках світу.

Багатогранна за натурою людина, Володимир Іванович умів поєднати декілька видів діяльності: багато оперував, викладав, займався науковим пошуком і поряд з цим керував будівництвом центру (а за 35 років існування він «вирос» ще на 3 будівлі), брав участь в суспільному житті. Тривалий час він був головою Харківської наукової спілки урологів, членом редакційної ради журналу «Урологія і нефрологія», співредактором розділу урології «Великої Медичної енциклопедії», членом Правління Республіканської і Всесоюзної спілок урологів, Головою Харківського осередку Асоціації урологів України.

Заслуги Володимира Івановича по достоїнству відзначені різноманітними нагородами. Він отримав багато бойових нагород, у тому числі Орден Великої Вітчизняної війни II й III ступеня, медаль «Партизану Великої Вітчизняної війни», медаль «Юрія Гагаріна», йому присвоєно почесне звання «Харків'янин сторіччя». Проте, незважаючи на всі свої звання, посади і нагороди, Володимир Іванович часто повторював, що по-справжньому пишається двома «званнями» – Партизан і Лікар.

Лікарський талант проф. В.І.Шаповала добре відомий усім, хто з ним працював. Величезний досвід, деякі характерологічні особливості, знання людської психології, комунікабельність, помножені на енциклопедичні знання, здобули Володимиріві Івановичу славу неперевершеного діагноста. Не раз його висновки, що були основані лише на бесіді з хворим, дивували лікарів своєю точністю, підтвердженою наступним найскладнішим обстеженням.

Володимир Іванович був блискучим хірургом, прекрасно володів усім обсягом не тільки урологічних, але й загальнохірургічних втручань. Тисячі харків'ян живуть завдяки операціям, виконаним професором В.І.Шаповалом.

Володимир Іванович пішов з життя після тривалої хвороби 24 вересня 2001 року. Незважаючи на хворобу, практично до останнього дня він очолював створений ним центр, залишаючись на посадах почесного директора Харківського обласного клінічного центру урології і нефрології, професора кафедри урології і андрології ХДМУ, голови Харківського відділення Асоціації урологів України, що ще раз свідчить про величезну силу волі й працьовитість цієї людини.

Яскравий життєвий шлях заслуженого діяча науки України, доктора медичних наук, професора Володимира Івановича Шаповала – одна із золотих сторінок нашої історії. Улюблене його дітище – Харківський обласний клінічний центр урології і нефрології, що став діючим пам'ятником видатній Людині, за рішенням Кабінету Міністрів України по праву сьогодні носить ім'я Володимира Івановича Шаповала.

Ректор університету **Володимир Лісовий**

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ АСПЕКТИ
ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ

11 вересня на базі кафедри внутрішньої медицини №3 відбулася науково-практична конференція з міжнародною участю «Міждисциплінарні аспекти цукрового діабету», присвячена 210-річчю з дня заснування ХНМУ та 75-річчю з дня народження професора В.М.Хворостінки. У роботі конференції взяли участь представники різних спеціальностей, молоді вчені та студенти.

Завідувач кафедри Лариса Журавльова наголосила, що саме кафедра внутрішньої медицини №3 протягом 30 років досліджує проблеми ураження внутрішніх органів при цукровому діабеті, питання атерогенезу на тлі цукрового діабету 2-го типу, і цей напрямок міцно пов'язаний з ім'ям Володимира Миколайовича Хворостінки.

Особлива увага була приділена серцево-судинним захворюванням при цукровому діабеті – артеріальній гіпертензії, діабетичній кардіоміопатії, патології системи травлення, а саме: неалкогольний жировий хворобі печінки (О.В.Колеснікова), гастроєзофагеальній рефлюксній хворобі (Г.Д.Фадєєнко) та холе-

цистопатії (Л.В.Журавльова), сучасним можливостям лікування діабетичної нейропатії (Н.О.Кравчун).

У своїй доповіді професор Л.В.Журавльова детально ознайомила аудиторію з сучасною стратегією лікування артеріальної гіпертензії у хворих на цукровий діабет, цільовими рівнями артеріального тиску для даної групи хворих, перевагами використання комбінованої антигіпертензивної терапії згідно з сучасними рекомендаціями та даними доказової медицини. С.М.Коваль наголосив на важливості гальмування прогресування ураження серця у хворих на артеріальну гіпертензію та цукровий діабет 2-го типу за допомогою раціональної антигіпертензивної та антидіабетичної терапії, повідомив про новини з Європейського конгресу кардіологів, що відбувся в Барселоні, щодо ведення пацієнтів з артеріальною гіпертензією та цукровим діабетом.

Н.О.Кравчун нагадала присутнім про сучасну стратегію комбінованої цукровознижувальної терапії. Сучасні погляди на лікувальне харчування та дієтотерапію для пацієнтів з цукровим діабетом 2-го типу повідомив головний позаштатний дієтолог МОЗ України О.В.Швець.

Про актуальність і необхідність застосування нових лікарських форм метформіну повільного вивільнення в лікуванні цукрового діабету 2-го типу розповів у своїй доповіді І.І.Смірнов. Професор О.Є.Дубенко детально розповіла про неврологічні ускладнення цукрового діабету. Про нові можливості лікування діабетичної нефропатії доповів І.П.Катеренчук. Також обговорили особливості інтервенційних методів лікування аритмій у хворих на цукровий діабет (Д.Є.Волков).

Ознайомитися з відеодоповідями конференції Ви можете на сайті кафедри <http://vnmed3.kharkiv.ua/?p=3573>

ЮВІЛЕЙНА КОНФЕРЕНЦІЯ

130 РОКІВ –
ЦЕ ДОБА ОСВІТИ,
НАУКИ І ПІДГОТОВКИ
КАДРІВ

24–26 вересня на базі ХНМУ відбулася Всеукраїнська мультидисциплінарна конференція з міжнародною участю «Клінічна анатомія на сучасному етапі розвитку. Завдання, можливості та перспективи», присвячена 210-річчю заснування Харківського національного медичного університету й 130-річчю створення кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії.

Відкрив конференцію про-реktor з наукової роботи професор Валерій М'ясоєдов, який привітав делегатів і підкреслив важливість клінічної анатомії та оперативної хірургії у справі підготовки кваліфікованих лікарів.

Із ювілеєм кафедральний колектив привітали науковці з різних куточків України. Після вітань керівників делегацій з доповіддю виступив завідувач кафедри ОХТА професор Володимир Дуденко.

Під час наукового форуму відбулися сесійні засідання, де були розглянуті питання стосовно клінічної анатомії на сучасному етапі розвитку, індивідуальної анатомічної мінливості людини, застосування сучасних методів дослідження та обробки інформації для планування оперативних втручань тощо.

У підсумку можна констатувати, що конференція пройшла в діловій і щирій атмосфері та була корисною для розвитку наукової діяльності всіх її учасників.

**Кафедра оперативної хірургії
та топографічної анатомії**

ПРОФКОМ ИНФОРМИРУЕТ!

ВПЕРЕДИ ОТЧЕТЫ И ВЫБОРЫ

ПРОФКОМ
ХНМУ

В этом году истекает 5-летний срок полномочий выборных профсоюзных руководителей – от профгруппы кафедры, подразделения, комитета профсоюзной организации Харьковского национального медицинского университета, комитета Харьковской областной профсоюзной организации работников здравоохранения до Центрального Комитета профсоюза нашей отрасли.

Определено, что отчеты и выборы должны пройти:

- в профгруппах – октябрь–декабрь;
- в профбюро – до 25 декабря;
- в профорганизации университета – до 31 марта 2015 г.

Таким образом, всем профсоюзным лидерам предстоит отчитаться о своей работе за истекшие 5 лет. Напомним, по каким позициям надо обсуждать их работу, критиковать и вносить предложения.

Итак, профгруппы кафедры, профбюро подразделения обязаны:

- вести учет членов профсоюза;
- знать их нужды, заботы, представлять их интересы перед руководителем кафедры, подразделения и в профкоме университета;
- заботиться об оказании помощи нуждающимся членам профсоюза;
- содействовать руководителю кафедры, подразделения в выполнении поставленных задач и создании в коллективе нормальных взаимоотношений;
- вовлекать членов профсоюза в культурную и спортивную жизнь факультета, университета;
- проявлять заботу о детях членов профсоюза;
- организовывать чествования членов профсоюза в связи со знаменательными событиями в их жизни;
- доводить до членов профсоюза информацию по текущим вопросам профсоюзной жизни.

Профком Харьковского национального медицинского университета:

- заключает и контролирует выполнение коллективного договора с администрацией университета, отчитывается о его выполнении на конференции трудового коллектива;
- вместе с администрацией утверждает смету доходов и расходов, штатное расписание университета, согласовывает условия премирования, предоставления надбавок и доплат;
- контролирует правильность начисления и выплаты заработной платы, других выплат;
- совместно с администрацией решает вопросы социального развития университета, улучшения условий труда, предоставления работникам социальных льгот;
- принимает участие в разработке правил внутреннего трудового распорядка и контролирует их выполнение;
- представляет интересы членов профсоюза в индивидуальном и коллективном трудовом споре;
- дает согласие или отказывает в согласии на увольнение работника члена профсоюза по инициативе администрации в случаях, предусмотренных КЗоТ Украины;
- осуществляет общественный контроль за соблюдением администрацией законодательства о труде и охране труда, принимает участие в расследовании несчастных случаев;
- осуществляет контроль за подготовкой и представлением администрацией документов, необходимых для назначения пенсий работникам университета;
- осуществляет общественный контроль за работой предприятий общественного питания, которые функционируют в университете;
- выдвигает свои кандидатуры в состав комиссии по трудовым спорам;
- содействует развитию в коллективе самодеятельного художественного творчества, физкультуры и спорта;
- представляет интересы застрахованных лиц в комиссии социального страхования, создаваемой на паритетных началах;
- занимается организацией санаторно-курортного лечения и оздоровления работников и их детей;
- обеспечивает своевременную и в полном объеме оплату членами профсоюза за профсоюзные взносы, разрабатывает, утверждает смету расходов и отчитывается о ее выполнении перед профсоюзной организацией.

МІЖНАРОДНЕ
СПІВРІБІТНИЦТВОІНТЕГРАЦІЯ
В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ
ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

16–19 вересня у Празі (Чехія) відбулася 26-а щорічна конференція Європейської асоціації міжнародної освіти (EAIE), учасником якої став ректор Харківського національного медичного університету Володимир Лісовий.

У ході конференції у Празькому Конгрес-центрі відбулися робочі засідання та семінари, присвячені питанням міжнародної освіти, які надали її учасникам найсучаснішу інформацію про останні тенденції і розвиток галузі, а також можливість обмінятися ідеями та досвідом. У рамках заходу було проведено Другу виконавчу програму та семінар для президентів, ректорів та заступників ректорів вищих навчальних закладів, організовані Європейською асоціацією міжнародної освіти (EAIE) та Міжнародною асоціацією університетів (IAU).

На відкритому пленарному засіданні конференції обговорювалися нагальні проблеми сучасної вищої освіти. Головним питанням, якому було присвячено увагу впродовж усіх заходів, стало покращення якості навчання.

Попри все, на міжнародному форумі освіту України представив лише наш навчальний заклад. Проте слід зазначити велику активність освітянських закладів таких країн, як Австрія, Китай, Корея та Великобританія, які рекрутують велику кількість іноземних студентів.

Під час конференції ректор нашого університету мав змогу особисто познайомитися з Президентом Європейської асоціації міжнародної освіти і був представлений європейській освітній спільноті. Також Володимир Миколайович поспілкувався з представниками вищих медичних навчальних закладів Ірландії, Польщі та Чехії.

Участь нашого вищого навчального закладу в конференції сприяла налагодженню міжнародних зв'язків у європейському освітньому просторі, запровадила нові шляхи щодо наукових досліджень та освітянських програм і, безумовно, підвищила статус Харківського національного медичного університету серед інших вищих навчальних закладів світу.

ВРАЧЕБНАЯ ПРАКТИКА КАК ИСТОЧНИК ОПЫТА И УМЕНИЙ

От врачей и учителей требуют чуда, а если чудо свершится, никто не удивляется. **Мария фон Эбнер-Эшенбах.**

Избрав для себя совместный путь с медициной и обязуясь осваивать искусство врачевания всю свою жизнь, можно только догадываться о предстоящих испытаниях, которые будут встречаться на этом пути. Еще со студенческой скамьи будущим медикам предстоит освоить немало сложных, но интересных и веками накапливаемых знаний, а затем уже эти знания и умения предстоит оттачивать на просторах лечебных учреждений. Но перед этим придется немало потрудиться под присмотром опытных и знающих врачей. Каждый студент-четверокурсник находится в предвкушении врачебной практики, которая подытоживает первый клинический учебный год. Это время, когда можно проводить осмотр пациентов, пальпировать, аускультировать, одним словом – учиться быть врачом.

«По окончании летней практики у группы студентов, проходившей ее на базе Мерефянской ЦРБ, сложилось впечатление об учреждении как о добром и гостеприимном центре, в некотором смысле даже летнем медицинском лагере для будущих врачей, где всегда пойдут навстречу, подскажут, поделятся знаниями. За проявленные чуткость и внимание мы безгранично благодарны главному врачу больницы Виктору Михайловичу Черверде, персоналу больницы и нашему куратору Елене Владимировне Омельченко, которая на протяжении 4 недель всячески опекала студентов-практикантов и помогала советом».

Сергей Дубинин, II медфакультет

«Руководство Золочевской центральной больницы встретило нас добродушно. Начмед Елена Федоровна Рац и главврач Мирослав Михайлович Сметанюк сразу дали нам основные установки относительно практики. Медперсонал больницы отличается высоким профессионализмом. Хочется выразить благодарность сотрудникам терапевтического отделения за то, что научили нас манипуляциям. В связи с тем, что акушерское отделение было закрыто, мы присутствовали на приеме у гинеколога

в поликлинике. Спасибо огромное Наталье Михайловне Курус и Елене Сергеевне Хоменко за то, что терпеливо отвечали на все наши вопросы. В хирургическом отделении мы участвовали при ПХО, ассистировали на операциях, помогали в перевязочной. Заведующая педиатрическим отделением Людмила Борисовна Гава брала нас на обход, а затем рассказывала, как правильно нужно обращаться с детьми, что очень важно для студентов-педиатров. Самые теплые слова благодарности хочется сказать нашему куратору Николаю Денисовичу Битчуку, который моментально решал все наши проблемы.

От практики у нас остались незабываемые впечатления, и мы до сих пор делимся ими с однокурсниками. Нам разрешали учиться, главное – было бы желание. И если у вас еще есть сомнения, куда поехать на практику, не сомневайтесь – только Золочев!»

**Оксана Повыдыш, Александра Морозюк, III медфакультет,
Инна Маловичко, Екатерина Шейко, Екатерина Панько, IV медфакультет**

«Врачебную практику мы проходили в Краснокутской ЦРБ под руководством начмеда Валентины Васильевны Лисняк. Нам предоставили все условия для обучения и возможность проявить себя на практике. Во всех отделениях больницы мы могли курировать больных и наблюдать динамику заболевания. Отдельно хотим поблагодарить персонал отделения анестезиологии и интенсивной терапии за то, что несмотря на сложность работы всегда находили время для студентов. И, конечно, было приятно отношение коллектива ЦРБ к нам как к коллегам, а пациентов – как к докторам, что вызывало у нас необыкновенный рост чувства собственного достоинства».

Елена Шукаль, III медфакультет

«Во время врачебной практики в Изюмской ЦРБ, которая находится в прифронтовой зоне, нам под руководством опытных докторов доверили вести больных с огнестрельными и осколочными ранениями. Большое спасибо медицинскому персоналу больницы, которые отнеслись к нам как к коллегам и позволили выполнять врачебные и медсестринские манипуляции. За этот период мы освоили основные принципы медицинской сортировки пострадавших и этапности оказания необходимой помощи».

Мы, студенты-практиканты, которые проходили производственную практику в Изюме, выражаем благодарность главному врачу Дмитрию Ивановичу Зинovieву и всему коллективу больницы за теплый прием и полученные навыки».

**Марина Иваницына, Анита Москот, Варвара Казмирчук, Олеся Бирюкова, Светлана Салтовская, Валерия Баталина, III медфакультет
Евгений Трофименко, II медфакультет**

«В Богодуховской ЦРБ нас, студентов-практикантов, встретили очень радушно и проявили к нам высокий интерес. Базовый руководитель Яна Анатольевна Грищенко обеспечила нас всем

необходимым и познакомила с докторами и лечебными отделениями больницы».

В каждом отделении мы присутствовали на обходах и даже проводили их самостоятельно, нам была предоставлена возможность выполнять все медицинские манипуляции. Заведующая отделением терапии Наталья Михайловна Гузина помогла нам усовершенствовать наши теоретические знания на практике, хирурги брали нас на операции и ночные дежурства, давали возможность проводить перевязки, гипсовать и ассистировать на операциях, в акушерском отделении мы присутствовали при родах и операциях. Хотим выразить огромную благодарность персоналу больницы за теплый прием и серьезное отношение к студентам-практикантам».

Марина Крамная, IV медфакультет

«Нам посчастливилось проходить производственную практику в ЦРБ пгт Шевченково. С первого дня нашей работы врачи стремились передать нам свои знания и поделиться опытом. Мы с радостью брались за любую возможность помочь и усовершенствовать свои практические навыки, в чем нам всегда содействовал высококвалифицированный персонал больницы. Практика дала нам возможность почувствовать себя не просто студентами, а настоящими докторами. Хочется верить, что в будущем мы не раз вспомним высокий профессионализм наших наставников и нам пригодится бесценный опыт, полученный во время врачебной практики в Шевченковской центральной районной больнице».

Элеонора Быстрова, Екатерина Бородина, Марина Тристан, II медфакультет

МОЯ ПРОФЕССИЯ

«По словам Антония Кэмпингского, в медицине главным лекарством является сам врач. И это действительно так – такими чуткими, внимательными, с огромным желанием помочь людям и любовью к своей профессии являются врачи Барвенковской ЦРБ.

Врачебная практика дала нам очень многое: с первых дней старшие коллеги обучали нас медицинским навыкам, делились опытом, давали возможность участвовать во всех лечебных и диагностических мероприятиях больницы.

Главный врач Барвенковской ЦРБ Александр Анатольевич Халеев создал очень теплую и уютную атмосферу в больнице. Мы стали очевидцами его умения принимать решения в кратчайшие сроки, что всегда приводило к благоприятному исходу.

Хотим выразить слова благодарности и заведующему хирургическим отделением районной больницы Александру Ивановичу Величко. Александр Иванович вернул к жизни молодого парня, бойца из АТО, блестяще провел операцию пациенту с ножевым ранением сердца. Во время прохождения практики в хирургическом отделении мы ассистировали на операциях, ушивали раны, накладывали скобы, делали перевязки. Нам посчастливилось побывать на нейрохирургической операции, увидеть редкие заболевания и узнать методы их диагностики и лечения.

Мы благодарны анестезиологу Барвенковской ЦРБ Александру Сергеевичу Холоду, заведующей терапевтическим отделением Ирине Юлиановне Кибе и невропатологу отделения терапии. Во время прохождения практики мы дежурили в палате интенсивной терапии, участвовали в проведении реанимационных мероприятий. Мы всегда будем с любовью вспоминать Барвенково и его врачей – замечательных людей и профессионалов».

Диана Фельдман, Ирина Червань, Артем Кукса, Екатерина Рускова, II медфакультет

«Мы хотим поделиться своими впечатлениями о прохождении врачебной практики в г. Краснограде и выразить благодарность всему персоналу и главному врачу больницы Александру Викторовичу Колодяжному за прекрасное отношение к студентам и помощь в овладении профессиональными навыками.

Итак, наша практика началась с отделения хирургии. Сразу говорим огромное спасибо заведующему отделением Юрию Васильевичу Гуденко, за то, что все врачи отделения принимали участие в нашем обучении, делились своими знаниями и опытом.

Еще одно отделение, в котором нам всегда было чему научиться, – отделение акушерства и гинекологии под руководством Надежды Владимировны Рябченко.

Месяц нашей практики пролетел очень быстро и был насыщенным. Об этой базе и времени, проведенном там, остались только положительные впечатления и самое важное – знания, которые нам передали опытные врачи этой больницы.

Хочется сказать отдельное спасибо за поддержку и понимание нашему внимательному и заботливому куратору Александру

Николаевичу Кудревичу. Без такого руководителя наша практика не была бы столь запоминающейся.

Так что, если вы хотите с пользой провести производственную практику, а главное научиться – база Красноградской ЦРБ то, что вам нужно».

Алена Тумка, Ольга Похилько, Максим Горovenko, Алексей Яровой, Екатерина Захлисна, Евгения Золотарева, Ольга Яровая, I медфакультет

«Мы слышали множество хороших отзывов о Валковской ЦРБ, но в реальности все оказалось еще лучше! В первый же день нас приятно удивило заботливое и добродушное отношение руководителя нашей практики Марины Феофановны Вороновой. На первой неделе мы как будущие педиатры с удовольствием посетили детское отделение. Обходы с дежурным врачом, обсуждение диагнозов, оценка данных лабораторных исследований, назначение лечения – все это стало привычными буднями.

В хирургическом отделении нам посчастливилось познакомиться с замечательным хирургом Александром Алексеевичем Сапроновым. Благодаря ему мы присутствовали на многих операциях, чуть ли не каждый день оставались на ночные дежурства, проводили много времени в кабинете ПХО и, что самое главное, принимали участие в некоторых диагностических и лечебных манипуляциях. В отделении акушерства и гинекологии мы ежедневно присутствовали на обходе рожениц, осматривали новорожденных малышей, проводили гинекологические осмотры и другие диагностические манипуляции, ассистировали на гинекологических операциях, одним словом, делали все, что положено настоящим врачам – все это благодаря Анатолию Викторовичу Вазовичу. В отделении терапии мы разбирали много интересных клинических случаев, спасибо за это великолепному диагносту Илоне Владимировне Трубочаниной.

Наша практика не ограничивалась только этими отделениями, мы посещали отделение интенсивной терапии, в котором нам все рассказывал и показывал Игорь Михайлович Евтушенко. Не обошли стороной лабораторию, благодаря Анне Сергеевне ознакомились со всеми принципами лабораторной диагностики. Побывали и в рентгенологической лаборатории, где нас научили делать и проявлять снимки. Дежурили в приемном отделении и даже ездили с бригадой скорой помощи на вызовы.

Теплые слова благодарности адресуем Сергею Олеговичу Губарю – это не только наш куратор, но и любимый преподаватель по педиатрии. Именно благодаря Сергею Олеговичу мы продуктивно провели практику, получили новые знания и приобрели свой первый маленький опыт, который останется в памяти и в наших сердцах на всю жизнь».

Анна Деонига, Любовь Гринь, Татьяна Малько, Мария Цыбульник, III медфакультет

БОЛЕЕМ ЗА «МЕТАЛЛИСТ»!

Ряды футбольных фанатов пополнились
первокурсниками ХНМУ

5 октября состоялся интересный матч футбольных клубов *Металлист* (Харьков) – *Металлург* (Запорожье). На матче восьмого тура украинской Премьер-лиги прошло посвящение первокурсников в футбольные фанаты.

Перед студентами выступили ректор Харьковского национального университета строительства и архитектуры Юрий Шкодковский и вице-президент футбольного клуба «Металлист» Сергей Волик.

Посвящение в футбольные фанаты – значимое событие не только для первокурсников, но и для всех студентов нашего университета. Спортивно-массовая комиссия профкома ХНМУ во главе с Романом Иващенко и координатором от ФК «Металлист» в ХНМУ Алиной Базалеевой позаботились о том, чтобы студенты и болельщики нашего вуза получили максимум позитивных ярких эмоций и постараются сделать все, чтобы данное мероприятие стало традиционным.

ЗА ПОКЛИКОМ ДУШІ

11 жовтня відзначив свій 70-річний ювілей видатний терапевт, заслужений діяч науки і техніки України, почесний професор ХНМУ, завідувач кафедри внутрішньої медицини №2, клінічної імунології та алергології, професор Павло Григорович Кравчун.

Ще в шкільні роки у юного Павла виникає бажання стати лікарем. Після закінчення школи він вступає до медичного училища. В подальшому був призваний до лав Радянської Армії. Робота фельдшера військової частини дає йому змогу ознайомитися з буднями медичної діяльності, це підкріплює віру у правильність вибору життєвого шляху. Павло Григорович інтенсивно готується до вступу в Харківський медичний інститут. Демобілізувавшись з лав Армії, в 1966 році він вступає на лікувальний факультет.

Значну роль у житті П.Г.Кравчуна відіграла академік Л.Т.Малая. Вона стала для нього взірцем і вчителем, людиною, яка спрямувала всю його подальшу долю.

У 1972 р. Павло Григорович з відзнакою закінчив Харківський медичний інститут і був прийнятий до клінічної ординатури на кафедру госпітальної терапії, яку очолювала академік Л.Т.Малая. Під керівництвом Любові Трохимівни він проводить дослідження змін мікроциркуляції у хворих на інфаркт міокарда, підсумком роботи стає захист кандидатської дисертації. Результати роботи увійшли до монографії «Гострий інфаркт міокарда», яка була удостоєна премії М.Д.Стражеска. Павло Григорович продовжує свою дослідницьку діяльність, розширюється сфера його наукових інтересів, поряд з клінічними дослідженнями патогенезу та лікування ішемічної хвороби серця виникає розуміння про необхідність вивчення епідеміології цього захворювання та шляхів його профілактики. Проведена робота викликала позитивний резонанс у наукових медичних колах. Це спонукало Павла Григоровича представити свою роботу як докторську дисертацію до захисту, який успішно відбувся у 1996 р.

У 1997 р. Павлу Григоровичу присвоєне звання професора. У цей період П.Г.Кравчун приділяє значну увагу як науковій роботі, так і розширенню педагогічну, організаційну діяльність. Павло Григорович разом з колективом кафедри починає новий цикл робіт з виявлення патогенетичних механізмів формування та лікування артеріальної гіпертензії, вивчаються питання «німої» ішемії міокарда, гострого інфаркту міокарда, серцевої недостатності, проводяться епідеміологічні дослідження. Під його керівництвом на кафедрі розпочато викладання циклу «Клінічна імунологія», підготовлено весь лекційний та методичний матеріал. Висока наукова ерудиція, глибоке знання предмету ваблять до Павла Григоровича студентську молодь.

Деканат III медичного факультету стає новою ділянкою роботи Павла Григоровича. На той час факультет було тільки створено, виникало багато питань організаційного плану. Потрібно було провести підбір кадрів, налагодити роботу серед студентів. Коли стало питання про підвищення рівня навчально-виховної роботи в університеті, це відповідальне завдання було доручено П.Г.Кравчуну – його призначають на посаду проректора з науково-педагогічної роботи.

З 2003 року Павло Григорович є завідувачем кафедри госпітальної терапії, клінічної імунології та алергології, під його науковим керівництвом виконано й захищено 4 докторські та 23 кандидатські дисертації. Він – співавтор 12 монографій та навчальних посібників, автор 653 наукових праць. Активна життєва позиція Павла Григоровича спонукає його втілювати нові педагогічні підходи.

Робота П.Г.Кравчуна проходить не тільки серед студентів, він завжди опікується хворими. Павло Григорович – добра, душевна та чуйна людина, висококласний професіонал, лікар вищої категорії за фахом «Терапія». Його робочі будні – це консультації тяжких хворих м. Харкова, правильний вибір діагностичних підходів та тактики лікування, це участь у клінічних конференціях та обговорення складних клінічних випадків. Для лікарів та студентів, що працюють поряд з Павлом Григоровичем – це реальна можливість набути значного клінічного досвіду. Діапазон його роботи в клініці не обмежений рамками одного відділення. За участю П.Г.Кравчуна було організоване перше в Україні кардіологічне відділення поліклініки з активного виявлення факторів ризику ішемічної хвороби серця серед населення м.Харкова. Розпочату роботу Павло Григорович продовжує сьогодні, він очолює виконання кооперативного науково-практичного дослідження з багатопрофільної профілактики ішемічної хвороби серця серед населення м. Харкова і області.

Павло Григорович присвятив себе гуманній професії лікаря і завжди піклується про людей. Його людські якості – це глибина і різнобічність інтересів, порядність і вишуканість, доброзичливість і скромність, відданість науці, невтомність дослідника. Ці риси здобули йому прилюдну повагу серед співробітників і колег. У свою чергу Павло Григорович щиро радіє їх досягненням, всебічно допомагає розвитку майстерності, розширюючи практичний та науковий обрій кожного фахівця. Повсякденна копітка праця дала йому змогу стати талановитим наставником, вихователем та плідним науковцем.

**Колектив кафедри внутрішньої медицини № 2,
клінічної імунології та алергології**

ПСИХОЛОГИЧЕСКИЙ ТРЕНИНГ

Я + ВЫ

25 сентября в корпусе УЛК мне удалось посетить вводный психологический тренинг под названием «Я + Вы». Большое спасибо Екатерине Валерьевне Дмитриенко, которая является не только психологом ХНМУ, сертифицированным психотерапевтом, но и тренером, заслуживающем доверия. Благодаря упражнениям, которые мы выполняли, я вновь почувствовала себя настоящей, живой в полном смысле этого слова. И это были поистине невероятные ощущения, эмоции счастья и спокойствия. А группа, собравшаяся на тренинге – это настоящий подарок судьбы!

Главное и ключевое преимущество психологического тренинга – это объем той информации о себе, которую в обычной жизни получить проблематично. Эта информация может быть не только приятного характера, в этом и есть ее плюс. В повседневной жизни многие не хотят признаваться самому себе в неуверенности, слабости, несостоятельности в том, чтобы пройти жизненные преграды, и таким образом не позволяют себе расти и развиваться, обрести внутреннюю силу и психическое здоровье. Подобную проблему решают тренинги, благодаря которым мы разбираемся в себе и корректируем свое психоэмоциональное состояние.

Должна предупредить о том, что если вы не готовы к восприятию возможной негативной обратной связи, то тренинг для вас – это болезненная и неприятная процедура. Но если же вы готовы выслушать как советы, так и критику, и благодаря этому стать более эффективным, деловым и успешным (а также лучше общаться, руководить и решать множество других проблем), то тренинг – это то, что вам нужно.

Наталья Тырса, III медфакультет

ЛІТЕРАТУРНА СПАДЩИНА

НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ ДОБРИХ СПРАВ!

«Не відкладайте добрих справ.
Служіть Землі, служіть Вітчизні!»

Ці рядки поезії нашого відомого земляка, харківського поета **Юрія Стадніченка**, звернені до кожного з нас. Актуальність поезії «Не відкладайте добрих справ» набуває особливої значущості в такому буремному, неспокійному сьогоднішньому світі. Ця поезія перекладена багатьма мовами, тому її знають і на Заході, і на Сході. А її автор виступав також і в жанрі художнього перекладу. І саме за перекладацьку й громадську діяльність Ю. Стадніченко був удостоєний звання заслуженого діяча культури Республіки Польщі.

Юрій Іванович Стадніченко народився 15 травня 1929 року в м. Харкові в учительській родині. Після закінчення школи він вступив до Харківського гірничого інституту. А потім більше 20 років працював у Всесоюзному науково-дослідному інституті організації й механізації шахтного будівництва. Почав друкуватися з 1953 року. Є автором більше десяти поетичних збірок. Харків'янам він знайомий ще як і головний редактор популярного в усі часи журналу «Березіль».

Ю. Стадніченко – справжній письменник і справжній патріот, який понад усе любив спілкуватися з молоддю, уболівав душею за українське слово, мріяв про щасливе майбутнє України. Він з болем у серці запитував себе і своїх земляків:

*Не в тривозі без упину,
Як в житті уже було,
Кому залишим Україну
І рідне слово, і село?*

Загальнолюдські цінності, виховання людини-патріота, турбота про майбутнє рідного краю – ось найголовніше, навколо чого обертається авторська думка. Поет-харків'янин не міг не писати про рідне місто. Особливо пам'ятним є вірш «Весінній Харків»:

*Коли в наше місто приходить весна,
Схвильоване серце не знає спокою!
Іду я по місту – казкова пора!
Іду я Сумською, іду гомінкою Сумською...*

Не залишають байдужими його вірші про харківські краєвиди, про знайомі вулиці, парки та сквери, про старий центр та нові околиці. Своїми літературними витворами поет пробуджує наші патріотичні почуття, викликає безмежну гордість за край, такий рідний й такий дорогий:

*В краю у нас, як дома, як повсюди
Та тільки мій початок і кінець,
Де тиха Лопань, неквапливі Уди,
І – князь між ними – Сіверський Донець.
(«Ми родом із села»)*

Юрій Стадніченко знайомив читачів з повоєнним Харковом, розповідав про зруйновані будівлі, понівечені вулиці, загублені людські долі. А поряд з картинками зруйнованого фашистами міста постають картини відбудови, де Харків виростає у всій своїй красі та величі.

У вересні 2009 року Ю.І. Стадніченко помер. Він залишив збірки віршів, у яких звертається до нас з порадою не марнувати свого часу, мріяти й творити, працювати й пам'ятати про своє високе призначення: «Мое неспокойне сердце» (1961), «Охоронці вогню» (1973), «Надія і вірність» (1977), «Не все минуло» (1989), «Сонце над обрієм» (1999). Мов передбачаючи наше сьогоднішнє, поет закликає:

*Не відкладайте добрих справ.
Служіть Землі, служіть Вітчизні!
Коли нависнуть хмари грізні
Робіть усе, щоб день сяяв!
Щоб не пройшла у світ п'їтьма,
В якій майбутнього нема,
Щоб не розверзлись небеса,
Не впала атомна роса,
Щоб світ не змерк, а розцвітав,
Не відкладайте добрих справ!*

Рубрику ведуть викладачі кафедри української мови, основ психології та педагогіки

О.В. Самолисова, С.А. Унковська

СПОРТИВНИЙ ПРОЕКТ

«Здорові вихідні»

У Харківському національному медичному університеті стартував новий креативний проект для студентів, які не байдужі до спорту й свого здоров'я під назвою «Здорові вихідні». «Хочете бути здоровими – ведіть здоровий спосіб життя» – таке гасло наших студентів.

Кожні вихідні (у суботу й неділю) під керівництвом ініціатора проекту координатора сектора здорового руху Координаційної ради студентського самоврядування Захара Тітова (IV медфакультет) проходять тренування на свіжому повітрі у парку ім. Горького. Вам не тільки вдасться потренувати своє тіло, але й покращити настрій з веселою компанією, подивитися на гарний пейзаж і насолодитися відмінною погодою. Ви знайдете собі нових друзів, які не тільки цікавляться медициною, але й ведуть активний спосіб життя, турбуються про своє здоров'я. Зайнятися такою лікувальною фізкультурою може кожний, з будь-яким рівнем фізичної підготовки.

Збір бажаючих відбувається о 10.30 біля центрального входу в парк. До програми входять розминка, пробіжки різної складності, починаючи з найменших дистанцій і закінчуючи на ваш розсуд. Заняття проходить із орієнтуванням на фізичну підготовку кожного, із чергуванням бігу й легкої зарядки, після чого бажаючі можуть продовжити оздоровлення на гімнастичних снарядах (турнік, бруси та ін.). Якщо вам зовсім не до влодоби біг – у парку можна взяти напрокат ролики або велосипед (взяти свої), і ви не тільки накаатаєтесь від душі, але й одержите досвід їзди по лісі й стрибків на трамплінах.

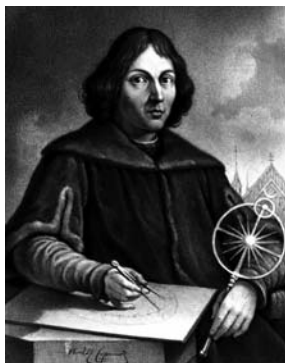

Після тренування ви завжди можете продовжити спілкування, відвідавши атракціони або погуляти по парку. Ми завжди раді новим знайомствам! Під досвідченим керівництвом Захара Тітова вести здоровий спосіб життя зовсім не складно!

Лідія Мамасуєва, III медфакультет

ИСТОРИЧЕСКИЙ БЛОКНОТ

НИКОЛАЙ КОПЕРНИК – ВРАЧ

Речь сегодня пойдет о Николае Копернике. Он широко известен как астроном, но мало кто знает, что астрономия была для Коперника скорее хобби, чем профессией. Впрочем, точную специализацию этого человека назвать трудно: Коперник был священником, переводчиком, администратором, военным инженером, прекрасно знал математику, философию, право. Он руководил строительством водопровода и других гидротехнических сооружений. Был картографом и способствовал созданию нового григорианского календаря.

Но главное, Николай Коперник был врачом и настолько преуспел в лечении, что его прозвали даже вторым Эскулапом.

Осенью 1492 года восемнадцатилетний Николай Коперник поступает в Краковскую академию на факультет артиум (свободных искусств), где изучает богословие, математику, философию, астрономию. Так начался долгий путь обучения, которое продолжалось (с перерывами) 12 лет в четырех старейших университетах Европы: Краковской академии (сегодня – Ягеллонский университет), а затем в Италии – в Болонье, в Падуе, а также в Ферраре, где он получил титул доктора канонического права.

Медицину Николай Коперник изучал в Падуанском университете. Падуя в то время входила в состав Венецианской республики, и богатая Венеция очень заботилась об университете, приглашая туда в качестве преподавателей лучших ученых Европы. Коперник добросовестно посещал лекции по медицине, штудировал учебники и... занимался астрологией, пренебрегать которой врач в то время никак не мог. Ведь сам великий Гиппократ утверждал, что нельзя быть хорошим врачом, не зная астрологии, и советовал ознакомиться с гороскопом больного, прежде чем приступить к его лечению. В университете основательно изучалось внутреннее строение человека, для чего проводились вскрытия. Коперник получил степень бакалавра, что давало ему право начать врачебную практику.

Уже в студенческие годы он начал собирать медицинскую библиотеку, много читал – как трактаты древних авторитетов в медицине, так и современные для него учебники, делая на полях заметки по-гречески, вероятно, это была дань уважения к Гиппократу. Читая книги, он записывал и собственные рецепты лекарств от различных заболеваний, например, на полях записан рецепт от гниения десен с пометкой «Проверено!», в другом месте – рецепт монаха-бернардина от желудочных болей с припиской «Передозировка опасна!», делился своим опытом – это свидетельствует о том, что всю жизнь он продолжал учиться и совершенствоваться.

После обучения в Италии в 1503 году Коперник вернулся в Вармию, в Варминский капитул, где продолжил свою священническую службу во Фромборке, занимал руководящие посты в епархии. Но, оставаясь формально священнослужителем, Коперник фактически отошел от церковных дел и посвятил себя врачебной практике. На территории Вармии в те времена врачей-терапевтов можно было пересчитать по пальцам, а хирургами были, в основном, цирюльники. Официально он был врачом епископов и других священников (в архивах сохранились подтверждающие это документы), а кроме того, лечил больных в больнице Святого Духа во Фромборке. Сегодня в этой больнице открыт единственный музей истории медицины с экспозицией «Николай Коперник – врач. Медицинские знания XVI века». По мнению биографа, жившего в XVII веке, варминский каноник лечил также и бедных, притом бесплатно.

Слава о Копернике как о выдающемся лекаре распространилась по всей округе, и авторитет его был велик. В мае 1519 года епископ Фабиан Люзианский написал в своем дневнике: «Ангел смерти переступил границу епископства». Речь шла о чуме, которая унесла много жизней и уже распространилась повсюду. И тогда епископ прислал во Фромборк описание этой заразы с просьбой «обратиться к доктору Николаю и другим медикам», чтобы они нашли нужное лекарство для предотвращения эпидемии. Возможно, в связи с этим Коперник сделал заметки на полях книги, читая раздел о профилактике инфекционных заболеваний медицинского трактата Микеле Савонаролы, трактата, который

хранился у него еще со студенческих времен. Напротив совета «Убегай быстро и далеко, а возвращайся медленно» Коперник написал: *Remedium in peste* (средство предотвращения эпидемии чумы). На другой странице пометки Коперника обращают внимание на текст, в котором идет речь «о способах и средствах очищения помещения и предметов во время эпидемии». Далее подчеркнут текст с советом «во время эпидемии натирать зубы небольшим количеством тыриака», а «выходя утром из дому, следует съесть чеснок, глотнуть вина и тепло одеться». Тыриак – это композиция растительных соков, порошков, меда, алоэ, валерианы, ревеня, петрушки, имбиря, горчицы, корицы, перца и т.д. Такое средство применялось в немецкой фармакологии.

По мнению историков медицины С. Хэнда и А. Кунина, Николай Коперник заслуживает славы как изобретатель бутерброда. Он сделал изобретение в медицинских целях во время служения каноником во Фромборском соборе. Одновременно он был коммендантом Ольштынского замка. Замок осадило войско рыцарского ордена, и через несколько месяцев в стенах замка началась эпидемия неизвестной болезни. Коперник придумал смазывать хлеб каким-нибудь светлым съедобным веществом, на фоне которого легко можно будет заметить грязь. Тогда приставшую грязь можно было бы счистить вместе с намазкой. В качестве такой намазки избрали круто взбитые без сахара сливки, то есть масло. Так родился бутерброд. А инфекция вскоре перестала бродить по замку.

Сохранилось много информации о том, как Коперник лечил епископа Мауриция Фербера, страдавшего долгие годы от почечнокаменной болезни, колик и подагры. Коперник в течение 4 лет проводил разные процедуры, причем однажды, в 1532 году, он провел у постели больного около двух месяцев. В этом особом трудном случае Коперник консультировался с личным врачом князя Альбрехта в Кенигсберге, и тот по его просьбе лично посетил больного и привозил ему свои лекарства. В результате больной сообщил королевскому врачу, что «эти двое докторов очень успешно его лечат», но, тем не менее, попросил новых лекарств, «на случай возвращения болезни», поскольку заболевание епископа было предметом его постоянной заботы.

Николая Коперника приглашали на консилиумы не только к высшим церковным деятелям в Польше, но и в другие страны. Однажды в апреле 1541 г. его вызвал прусский герцог Альбрехт из Кенигсберга для своего советника Георга фон Кунхайма, потому что, как писал герцог, «Всемогущий вечный Бог послал ему страдания и тяжелую болезнь, поэтому мы очень просим, чтобы Вы прибыли к этому достойному человеку и оказали помощь Вашим бесценным советом». Коперник сразу же, несмотря на свой пожилой возраст, выехал с посланцем Альбрехта в путь. У больного продолжительное время была опухоль на шее, и Коперника вызвали, когда ситуация была уже крайне серьезная. После осмотра больного он созвал консилиум местных врачей и начал лечение средствами, которые были у него под рукой. В Кенигсберге Коперник провел 24 дня! Что это означает? Вероятно, лечение было выбрано правильное и предвещало выздоровление. Если бы состояние больного ухудшилось и стало безнадежным, то не было бы смысла надолго задерживать пожилого доктора. Советник герцога выздоровел и вернулся к активной жизни. А воспоминания о пребывании при дворе доктора Коперника превратились в легенду и сохранились в Кенигсберге еще несколько столетий. В то время, хоть Николаю Копернику и исполнилось 68 лет, он был в хорошей форме. И ничто не предвещало того, что полтора года спустя сам Коперник будет прикован к постели с частичным параличом, от которого уже только смерть будет в состоянии его избавить.

Николай Коперник умер во Фромборке 24 мая 1543 г. в возрасте 70 лет. При жизни лишь немногие знали о его увлечении астрономией, а то, что он был замечательным врачом, было известно многим. Он не совершил никакого переворота в медицине, он был дитящем своей эпохи – боролся с болезнями теми средствами, которые были приняты в те времена, и часто добивался хорошего результата. Поэтому на портретах Коперника часто изображали с веточкой ландыша в руке – символом врачебного искусства.

*Материал предоставила переводчик
Генерального Консульства Республики Польша в Харькове
Марина Манова*

ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Порядок проведення обов'язкових медичних обстежень осіб, відносно яких прийнято рішення про оформлення документів для надання статусу біженця

З метою адаптації осіб, які виявили бажання отримати статус «біженця» в Україні, згідно із ч. 9 ст. 9 Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» від 08.07.2011 № 3671-VI, до повноважень Державної міграційної служби входить направлення особи, яка подала заяву щодо визнання її біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, на медичне обстеження, що проводиться в порядку, визначеному нормами наказу Міністерства охорони здоров'я від 04.03.2002 № 82.

Відповідно до Порядку проведення обов'язкових медичних обстежень осіб, стосовно яких прийнято рішення про оформлення документів для вирішення питання щодо надання статусу біженця, затвердженого вищевказаним наказом МОЗ України, обов'язкове медичне обстеження осіб, стосовно яких прийнято рішення про оформлення документів для вирішення питання щодо надання статусу біженця (далі – особи) проводиться за направленням органів міграційної служби областей, міста Києва в лікувально-профілактичних закладах, визначених Міністерством охорони здоров'я України управліннями охорони здоров'я обласних держадміністрацій, Головним управлінням охорони здоров'я Київської міської держадміністрації.

Обов'язковою умовою проведення медичного обстеження особи в лікувально-профілактичному закладі є наявність в особи довідки про оформлення документів для вирішення питання щодо надання статусу біженця. Це довідка про звернення за захистом в Україні (ч. 1 ст. 8 Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту»).

Згідно із п. 3 вказаного вище Порядку обов'язкове медичне обстеження особи здійснюють такі лікарі-спеціалісти:

- терапевт;
- педіатр (для дітей);
- акушер-гінеколог (для жінок).

За необхідності лікарі-спеціалісти мають право залучати лікарів інших спеціальностей.

Перелік лабораторних та функціональних обстежень:

- загальний аналіз крові та сечі;
- аналіз крові на цукор;
- обстеження на сифіліс;
- ФГ – для осіб старше 14 років;
- індивідуальні додаткові обстеження, що можуть призна-

чатися лікарями для встановлення діагнозу.

Особі також надається друкована інформація 5 міжнародними мовами про можливість анонімного обстеження на ВІЛ-інфекцію.

Слід мати на увазі, що обстеження спеціалістами й проведення лабораторних, функціональних обстежень проводиться з урахуванням релігійних та національних звичаїв особи (наприклад, передбачити наявність лікарів-жінок за спеціальностями акушер-гінеколог та дерматовенеролог; провести співбесіду лікаря-спеціаліста з особою щодо роз'яснення встановлених способів огляду пацієнтів та відбору біоматеріалів на лабораторні обстеження).

Дані медичних обстежень, висновки лікарів про стан здоров'я обстежуваної особи заносяться до медичної карти амбулаторного хворого (облікова форма № 025/о).

Обов'язкове медичне обстеження не проводиться за певних умов, встановлених п. 5 вищевказаного Порядку. Так, воно не проводиться за наявності в обстежуваної особи гострого, у тому числі інфекційного захворювання; при перебуванні обстежуваної особи в стані сп'яніння будь-якого походження.

За наявності гострого, у тому числі інфекційного захворювання, особі надається амбулаторна або стаціонарна медична допомога у вищевказаних лікувально-профілактичних закладах України.

Г.О. Котляр, провідний спеціаліст відділу правової роботи, правової освіти та систематизації законодавства Харківського міського управління юстиції

ЗАПОБІГТИ, ВРЯТУВАТИ, ДОПОМОГТИ

ДІЇ ПРИ ВИНИКНЕННІ ПОЖЕЖІ

1. Основні причини пожежі:

- необережне поводження з вогнем;
- порушення правил експлуатації електроустаткування та побутових електроприладів;
- несправність апаратів, обладнання;
- паління у невідведених місцях;
- застосування для прибирання легкозаймистих речовин та ін.

2. У разі виникнення пожежі:

- негайно повідомити про це за телефоном 101 або 102 пожежну частину (при цьому слід чітко назвати адресу об'єкта, місце виникнення пожежі, а також свою посаду та прізвище);
- розпочати самому і залучити інших до евакуації людей із будівлі до безпечного місця;
- евакуацію людей слід починати з приміщення, в якому виникла пожежа, і суміжних з ним приміщень, яким загрожує небезпека поширення вогню й продуктів горіння;
- слід утримуватися від відчинення вікон і дверей, а також від розбивання скла, щоб зменшити ймовірність поширення вогню й диму до суміжних приміщень;
- якщо вогонь палає у коридорі, на сходах тощо і неможливо вибратися назовні, залишайтеся у своїй кімнаті, щільно зачиніть двері, затуліть щілини мокрими ганчірками, повісьте ковдру, килим або будь-що інше;
- у разі займання дверей вашої кімнати поливайте їх зсередини водою, якщо дим проникне до квартири, пересувайтеся якнайнижче до підлоги (там завжди є свіже повітря), відчиніть вікно або розбийте його, вийдіть на балкон і голосно кличте на допомогу.

3. Рятуння потерпілих з будинків, що горять:

- перед тим, як увійти до приміщення, що горить, накрийтеся мокрою ковдрою, будь-яким одягом чи щільною тканиною;
- обережно відчиняйте двері в задимлене приміщення, щоб уникнути займання від великого притоку свіжого повітря;
- в дуже задимленому приміщенні слід рухатися поповзом або пригинаючись;
- щоб уберегтися від отруєння чадним газом, треба дихати через зволожену тканину;
- пам'ятайте, що маленькі діти з переляку часто ховаються під ліжку, в шафу та забираються у куток;
- виходити з епіцентру пожежі необхідно в той бік, звідки вітер;
- побачивши людину, на якій горить одяг, поваліть її на землю та накрийте пальтом, плащем, ковдрою чи покривалом (бажано зволеними) і щільно притисніть до тіла, при потребі викличте медичну допомогу;
- якщо зайнявся ваш одяг, падайте на землю і перевертайтеся, щоб збити полум'я, в жодному разі не біжіть – це ще більше роздмухає вогонь;
- для гасіння пожежі використовуйте вогнегасники, пожежні гідранти, а також воду, пісок, землю, кошму, ковдри та інші засоби, придатні для гасіння;
- бензин, газ, органічні масла та розчинники, що загорілися, гасить тільки за допомогою пристосованих видів вогнегасників, засипайте піском або ґрунтом, а якщо осередок пожежі невеликий, накрийте його азбестовим чи брезентовим покривалом, зволоженою тканиною чи одягом;
- якщо палає електрообладнання або проводка, вимкніть рубильник, вмикач, вигвинтіть електричні пробки, а потім починайте гасити вогонь.

Л.І. Хархальова, МВН Харківських міських курсів першої категорії
М.В. Самойленко, інженер з пожежної безпеки ХНМУ

СТУДЕНЧЕСКИЙ ДОСУГ

26 СЕНТЯБРЯ – НОЧЬ
ПЕРВОКУРСНИКА ХНМУ

В ночь с 26 на 27 сентября в ночном клубе «Holiday» состоялась вечеринка в греческом стиле «Greek Night» в честь Дня первокурсника студентов Харьковского национального медицинского университета, организацию которой взял на себя профком студентов нашего вуза.

Каждый из присутствующих уже с первых минут мог погрузиться в манящую атмосферу этой ночи. На входе всех гостей встречали мифологические греческие существа: могучий кентавр, белоснежный ангел, Медуза Горгона, титан Зевс

в окружении прекрасных греческих богинь и муз – с их помощью создавалось предвкушение волшебной ночи.

На вечеринке присутствовало много студентов университета: не только первокурсники ХНМУ, но и студенты других курсов. И это понятно, ведь в пятницу, после учебной недели всем хотелось отдохнуть, и ночь первокурсника стала отличным поводом. Кроме того, здесь можно было познакомиться с новыми людьми. Ведь прошел только месяц учебного года, и первокурсники еще очень многих не успели узнать.

В воздухе парила непередаваемая словами атмосфера, которую создавали сами студенты своим весельем и позитивным настроением. На вечеринке присутствовали именинники, которые также не остались без внимания: для них прозвучали приятные поздравления. Самые яркие моменты ночи запомнятся навсегда, тем более, что они останутся на фотографиях. Фотоотчет вечеринки можно найти на официальном сайте клуба и в официальной фотогруппе профкома студентов Neophoto Вконтакте. Трудно было не заметить, как у всех горели глаза, ведь эта вечеринка стала символом начала учебного года и новой жизни, в которой еще так много предстоит пережить.

Подписывайтесь на страничку профкома ХНМУ Вконтакте и на страничку комиссии профкома Neomedicine. Также в группе профкома вы сможете найти репортаж, снятый на этой вечеринке Марком Адамским и Романом Иващенко, членами профсоюзной организации студентов ХНМУ.

Мария Хрипливая

ОГОЛОШЕННЯ

Харківський національний медичний університет (ХНМУ), що знаходиться за адресою 61022, м. Харків, пр. Леніна, 4, має намір отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від газових плит гуртожитків №4 (вул. Целіноградська, 54), №5 (вул. Целіноградська, 50 а) і №3 (пров. О. Яроша, 9).

Склад викидів – азоту діоксид, вуглецю оксид, сумарним обсягом: гуртожиток №4 – 0,0319 т/рік, гуртожиток №5 – 0,0285 т/рік, гуртожиток №3 – 0,0123 т/рік.

Скарги і пропозиції надавати до Харківської облдержадміністрації за адресою: 61200, м. Харків, вул. Сумська, 64, тел. 700-24-12, за додатковою інформацією звертатися за адресою: 61022, м. Харків, пр. Леніна, 4.

НА ПУТИ К УСПЕХУ

Наверное, каждый из нас когда-то задумывался: о чем же мечтают окружающие, о чем они молчат и чем живут? В очередной раз задаваясь этим вопросом и представляя людей в виде сосудов с разными веществами, я убедилась в секретности состава наполнителей. Говоря простым языком и без аллегорий: мы можем оценить внешность, поведение человека, его образ жизни и финансовое положение, судить о его характере и темпераменте. Но это всего лишь так называемый «сосуд», о том, что в нем, мы можем только догадываться.

И все-таки позволю себе предположить, что большинство людей в своих мыслях видят себя реализованными в жизни личностями. Именно реализация своих желаний и потребностей делает нас уверенными в себе и является составляющей частью успеха.

Порой мы и сами не в состоянии разобраться в своих желаниях, именно своих, а не навязанных нам СМИ, друзьями или родителями еще с детства. Пока мы не научимся понимать себя, будем страдать от разочарований и неудовлетворенности. Прежде чем найти свое Я, придется пройти огонь, воду и, конечно же, много раз ошибиться. Как известно, не ошибается лишь тот, кто ничего не делает.

Мне очень понравилось высказывание талантливого боксера Роя Джонса: «Нужно работать так, словно таланта у тебя вообще нет». Я согласна на 100%, ведь талант – лишь первая ступенька на пути к успеху. И чтобы добиться своей цели, необходимыми качествами являются терпение и трудолюбие. Без них никак.

Зачем я все это пишу? Мне хочется, чтобы ты, читатель, заглянул в себя, и начал искать свой талант. Не стоит отрицать, будто бы у тебя его нет. Если ты так говоришь, значит, еще не нашел, а может быть даже не искал! Мы все абсолютно уникальны, у каждого свой генетический код. Значит, талант может быть также абсолютно уникальный! Верь в себя и все у тебя получится!

***

Студент II курсу медико-профілактичного факультету нашого університету Богдан Сапелкін вирішив допомогти студентам віднайти своє покликання, а саме, навчити їх тому, що сам добре вміє – грати на гітарі.

Богдане, скільки років вже граєш?

– 6 років.

Чи одразу прийшло усвідомлення, що це тобі подобається?

– Це сталося, напевно, тільки після того, як вже рік самостійно навчався і розібрався, що до чого.

До цього в чому ще себе пробував?

– Що стосується музики, то до цього навчався в музичній школі за класом фортепіано, а так ще пробував себе у спорті, але музика мені ближче.

Чому ти вирішив організувати такий гурток у нашому університеті?

– Просто хотів поділитися з іншими тим, що маю, тобто знаннями в музиці. Також для мене викладання – це новий досвід, завжди хотів спробувати.

Як проходять заняття?

– Заняття складаються з двох частин: перша – теоретична (музична грамота), друга – практика (власне гра на гітарі).

Які емоції ти отримуєш, коли сам граєш на гітарі?

– Залежно від жанру, тобто якщо граю щось ліричне, то приходиться спокій, а якщо щось живе і рухливе, то в душі палає вогонь.

Чи є якийсь рецепт, аби швидко навчитися грати на гітарі?

– Як на мене, головний рецепт – це терпіння, адже багато хто не може витримати початок навчання, оскільки це дуже нудно, всі хочуть одразу виконувати складні пісні, а так, на жаль, не буває. Тому потрібно запастись терпінням, і тоді на вас чекатиме успіх. Ну і, звичайно, виконувати вказівки викладача.

Чим тобі допомогла Координаційна рада?

– Координаційна рада виділила приміщення, надала потрібне обладнання та корисні поради щодо організації занять.

Таким чином, спільними зусиллями Богдана і Координаційної ради у нас в університеті був створений гурток гри на гітарі. Запасайтесь терпінням та приходьте до нас!

Ганна Довгалик, II медфакультет

ПІДШЕФНА ДІЯЛЬНІСТЬ

ДЕНЬ УЧИТЕЛЯ В КУП'ЯНСЬКІЙ ШКОЛІ-ІНТЕРНАТІ

Комунальний заклад «Куп'янська школа-інтернат» з усім теплом і любов'ю приєднується до кожного свого вихованця. 2 жовтня відбулася чергова зустріч представників студентського самоврядування Харківського національного медичного університету з дітьми інтернату.

Хотілося б відзначити, що атмосфера в дитячому будинку дуже тепла і дружня, а всі співробітники дбають про здоров'я і настрій малюків. Діти були дуже раді не тільки знову зустрітися зі своїми старшими друзями, але і познайомитися з новими волонтерами, які щороку поповнюють їх ряди. Хлопці охоче провели екскурсію по всіх цікавих куточках своєї «маленької казки», поділилися враженнями і переживаннями.

Наш університет приїхав не з порожніми руками: цього року на зібранні студентами кошти ми подарували настільний футбол, цікаві логічні ігри та набори для дитячої творчості. Ми раді, що нам вдалося пограти з хлопцями на свіжому повітрі, потренуватися на турніках, зібрати гербарій. Дівчата навчилися

дітей ліпити з пластиліну улюблених тварин і вирізати красиві вироби, а хлопчики зібрали стіл для поєдинків у міні-футбол. Куп'янська школа-інтернат щорічно посідає призові місця в дитячих змаганнях з плавання, футболу, гімнастики. Окрема гордість – це колекція виробів ручної роботи.

Поїздка була організована напередодні головного свята педагогів. Діти підготували концерт для співробітників інтернату та поздоровлення з Днем вчителя. В їх очах було стільки любові й подяки до викладачів! Весь концерт був сповнений дитячого сміху і усмішок. У чарівному дійстві взяли участь не тільки діти, а й викладачі, чим продемонстрували тонкий зв'язок між ними. Наша студентка – Дар'я Молчанюк, теж підготувала подарунок у віршах.

*Сьогодні вчителям даруємо ці квіти.
І вдячність безмежною наповнені слова.
Не просто учні тут. У залі ваші діти,
Із посмішок у котрих ця вдячність вирина.*

*Ви маєте пишатись званням від бога «вчитель»,
Адже кожний охочий не має таких прав.
Ми всі бували учнями, тож будемо носити
У серці вічно тих, хто нас життя навчав.*

*Ми хочемо, щоб разом вся зала піднялася
На честь уважних, добрих, відкритих вчителів.
Бажаємо, щоб доля вам дарувала щастя,
Бо хто, як не учитель, це щастя заслужив.*

Зал аплодував стоячи, вірш розчулив усіх присутніх. Ми впевнені, що малюки будуть згадувати це свято, а ми назавжди запам'ятаємо дитячу радість, яку вони подарували нам.

Лідія Мамасуєва, III медфакультет

КЛУБ ВЕСЕЛЫХ И НАХОДЧИВЫХ

КПД – 100%

Сборная команда КВН ХНМУ «Осторожно, харьковчане!» начала год с победоносного шествия. Не зная поражений в последних трех турнирах, команда выиграла этап в Харькове, а также вернулась не с «пустыми руками» из Одессы, где проходил XXI Всеукраинский фестиваль команд КВН.

19 сентября в киноконцертном зале «Украина» прошла игра ¼ финала Центральной Слобожанской лиги Международного Союза КВН, в котором принимали участие и наши студенты. В составе сборной команды КВН «Николь Кидман» выступают участники сборной команды КВН ХНМУ – Евгений Журавлев (IV медфакультет) и Константин Губеладзе (стоматологический факультет).

За право выйти в полуфинал также боролись команды «Любимый город» (г. Харьков), «Из теста» (г. Харьков) и «Латте» (г. Макеевка). На этом этапе было предложено сыграть 3 конкурса: приветствие, триатлон и музыкальное домашнее задание. Игра обещала быть жаркой, несмотря на похолодание харьковские зрители заполнили весь киноконцертный зал. Открывали игру наши ребята, с этим они справились и сразу же заняли лидирующие позиции. Благодаря второму конкурсу (триатлон), который состоял из двух частей (разминка с жюри и биатлон), наши показали всю серьезность своих намерений и закрепились на чистом первом месте. Последний конкурс был так же «по зубам»: итогом игры стало чистое первое место и безоговорочный выход в полуфинал.

«Ах, Одесса...», «Одесса-мама», «Мурка» – именно такой плейлист у человека, прибывшего на главный вокзал этого чудесного города. Сборная команда КВН ХНМУ «Осторожно, харьковчане!» отправилась именно в столицу юмора – Одессу. Уже родной для всех участников команды стала Затока (город-курорт под Одессой), в которую ребята окунулись уже далеко не первый раз.

Затока встретила солнечно. В первый день XXI Всеукраинского фестиваля команд КВН на градуснике было около 30 градусов. Старые и новые знакомые заполнили концертный зал «Волна», и долгожданное «фестиваль считается открытым» не заставило долго ждать. После торжественного открытия первой игрой фестиваля был Финал студенческой лиги КВН Украины. За звание чемпиона 2014 года сражалась команда нашего университета. В финальную часть фестиваля вышли 18 команд из всех уголков Украины. Лучшими на этом этапе оказалась наша сборная команда КВН «Осторожно, харьковчане!».

Преодолеть 750 км из Харькова до Одессы за одним кубком чемпиона? С этим вопросом ребята из сборной справились уже на следующий день, а именно – звание Победитель чемпионата разминки XXI Всеукраинского фестиваля КВН 2014 и собственно кубок уехал к нам в Харьков.

Евгений Журавлев, капитан команды; Андрей Никонов, руководитель команды (доцент кафедры ортопедической стоматологии)

ЮВІЛЯРИ

У жовтні свій ювілей святкують: ст. викладач кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фіз. виховання та здоров'я **Юлія Анатоліївна Веретельникова**, доцент кафедри мікробіології, вірусології та імунології **Людмила Степанівна Габишева**, сторож господарчого відділу **Валентин Іванович Гордєєв**, асистент кафедри пропедевтики педіатрії № 2 **Дмитро Тимофійович Древаль**, ст. лаборант кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії **Ангелікі Андіпу Зеаніду**, асистент кафедри неврології № 2 **Оксана Іванівна Каук**, прибиральник службових приміщень господарчого відділу **Віра Іванівна Ковбаса**, завідувач кафедри внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології **Павло Григорович Кравчун**, доцент кафедри нейрохірургії **Ігор Олександрович Кутувий**, професор кафедри мікробіології, вірусології та імунології **Марина Митрофанівна Мішина**, асистент кафедри акушерства та гінекології № 1 **Ірина Юріївна Муризіна**, секретар деканату І медичного факультету **Ірина Володимирівна Ніколаєва**, завідувач сектору Наукової бібліотеки **Ольга Володимирівна Озеркіна**, ст. лаборант кафедри нейрохірургії **Світлана Олександрівна Панасюк**, ст. лаборант кафедри медичної та біологічної фізики і медичної інформатики **Олена Іванівна Погоріла**, асистент кафедри медицини катастроф та військової медицини **Володимир Олександрович Тарасенко**, ст. лаборант кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії **Олег Миколайович Ткаченко**, пров. інженер з метрології наукового відділу **Ірина Львівна Токарева**, доцент кафедри судової медицини, медичного правознавства **Володимир Володимирович Хижняк**, прибиральник службових приміщень господарчого відділу **Олена Григорівна Чернікова**, доцент кафедри стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології **Віктор Альбертович Шевчук**.

Шановні ювіляри!

Колектив ХНМУ щиро вітає Вас з Днем народження!

*У цей святковий день бажаємо Вам міцного здоров'я,
сімейного благополуччя, щедрої долі,
світлих надій та впевненості у майбутньому.*

*Нехай життя Вам дарує тільки приємні несподіванки,
а праця приносить вдячність та повагу людей.*

ДОЗВІЛЛЯ МОЛОДІ

НАУКОВИЙ ПІКНІК У ХАРКОВІ

20 вересня у парку ім. Т.Г. Шевченка відбувся «Науковий пікнік», у якому взяла участь 21 команда з харківських вищих навчальних закладів. На заході було представлено понад 50 наукових експозицій.

Організаторами «Наукових пікніків» в Україні стали польський фонд «Wspólna Europa» за підтримки фонду «Освіта для демократії», програми «Завтра.UA» Фонду Віктора Пінчука та низки місцевих партнерів. У Харкові співорганізатори заходу – Департамент у справах сім'ї, молоді та спорту Харківської міської ради, Українсько-польський культурно-освітній центр ХНУГХ ім. А.Бекетова і Харківський міський центр дозвілля молоді.

Харківський національний медичний університет був представлений дружньою командою молодих науковців Ради молодих учених, студентів Ради Студентського наукового товариства, Молодіжного клубу та І медичного факультету, яку всебічно підтримував ректорат, зокрема ректор університету Володимир Лісовий особисто завітав на науковий захід.

У рамках «Наукового пікніку» відвідувачі змогли побачити інтерактивні експонати з надання медичної допомоги. Крім того, кожен охочий міг відчувати себе справжнім

лікарем-реаніматологом, педіатром і хірургом, взяти участь у медичних курсах та вікторинах, а також потренуватися робити внутрішньом'язові ін'єкції.

Після завершення заходу наш університет було нагороджено почесним дипломом, а волонтерів – подяками за участь.

Наталія Куфтеріна

«Медичний університет»

Реєстр. свідоцтво ХК № 2098 – 839 ПР від 05.03. 2014 р.

Засновник – Колектив Харківського національного медичного університету.

Газета виходить один раз на місяць

Адреса редакції: 61022, Харків, пр. Леніна, 4.

Гол. корпус, 5 поверх, тел. 707-73-60

e-mail: redakt@knuu.kharkov.ua

www.knuu.kharkov.ua

Підписано до друку 22.10.2014. Формат 60 x 90/4.

Папір офсетний. Гарнітура Pragmatica. Друк офсетний.

Умов. друк. арк. 8. Обл.-вид. арк. 8,5.

Тираж 500 прим. Зам. № 10/20.

Видання підготовлено та надруковано у ТОВ ВПП «Констраст».

61166, м. Харків, пр. Леніна, 40,
т. (057) 719-49-13, 717-76-51

Реєстраційне свідоцтво ДК № 178 від 15.09.2000
За точністю викладення фактів відповідальність несе автор. Рукописи не рецензуємо й не повертаємо. Точка зору авторів публікацій може не збігатися з позицією редакції. Передрук лише з дозволу редакції газети.

Редактор В. Захаревич

Коректори М. Тарасенко, Є. Рубцова